

Verslag

Vergadering van het algemeen bestuur

Aanwezig : De heer K. Agricola, Dantumadiel
Mevrouw I. Groeneveld, De Fryske Marren, voorzitter
De heer H. Sijsma, Harlingen
De heer R. Tromp, Heerenveen
De heer H. de Haan, Leeuwarden
Mevrouw H. Jouta, Noardeast-Fryslân
De heer G. But, Ooststellingwerf
De heer M. van Opzeeland, Opsterland
Mevrouw E. Folkerts, provinsje Fryslân
Mevrouw M. Le Roy, Smallingerland
De heer Schrier, Vlieland
De heer K. Arendz, Waadhoeke
Mevrouw H. den Hartigh, Weststellingwerf
Mevrouw M. Plantinga, Wetterskip Fryslân

Afwezig : Mevrouw L. van der Tuin-Kuipers, Achtkarspelen
De heer P. IJnsen, Ameland
De heer M. de Vries, provinsje Fryslân
Mevrouw I. Zonneveld, Schiermonnikoog
Mevrouw P. Van den Akker, Súdwest-Fryslân
De heer D. Ruige, Terschelling
Mevrouw B. van Zandbergen, Tytsjerksteradiel

Ambtelijke ondersteuning : De heer P. Hofstra, FUMO
Mevrouw N Gersee, FUMO, notulist

Datum : 24 oktober 2024

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering. Er wordt een opname gemaakt van de vergadering ten behoeve van het verslag.

De presentielijst wordt doorgenomen. Er zijn afmeldingen van Mevrouw van der Tuin-Kuipers van Achtkarspelen, De heer IJnsen van Ameland, De heer De Vries van provinsje Fryslân, Mevrouw Zonneveld van Schiermonnikoog, Mevrouw Van den Akker van Súdwest-Fryslân en Mevrouw van Zandbergen, Tytsjerksteradiel.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Conceptverslag, actielijst en besluitenlijst Conceptverslag AB-vergadering 11 juli 2024

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter merkt ten aanzien van het verslag op dat mevrouw van den Akker een opmerking heeft gemaakt over het sociaal jaarverslag. De opmerking betrof dat er in het verslag wel een totaal aantal medewerkers was opgenomen maar geen aantallen in fte's en de verhouding tussen het aantal fte's intern en het aantal fte's inhuur. Dit hebben wij naar aanleiding van uw opmerking uitgewerkt en zullen wij u toesturen samen met het verslag. Ook is het format voor volgend jaar aangepast.

3. Ingekomen stukken

3.1 Ingekomen stukken extern

Geen stukken ontvangen

3.2 Ingekomen stukken intern

3.2.A Portefeuilleverdeling DB

Het AB neemt de portefeuilleverdeling voor kennisneming aan.

3.2.B Halfjaarrapportage basistaken VTH 2024

Het AB neemt de halfjaarrapportage basistaken VTH 2024 voor kennisneming aan.

3.2.C Tussenstap Ontwerp GR

Het AB neemt de brief m.b.t. tussenstap Ontwerp GR voor kennisneming aan.

4. Mededelingen

Geen mededelingen.

5. Brief VFG (incl. reactie)

De voorzitter noemt dat dit agendapunt ter kennisneming is en benoemt dat het DB als reactie op de brief heeft aangegeven dat er voor de begroting van 2026 in overleg met onze deelnemers gekeken wordt naar of er een aantal scenario's gepresenteerd kunnen worden. Als DB hebben we gezegd dat het goed is om daar een werkgroep voor in te richten. Wij zijn ook op zoek naar een AB-lid voor die werkgroep. Het is de bedoeling dat die werkgroep in november 3 á 4 keer bij elkaar komt en dat er dan van daaruit scenario's gepresenteerd kunnen worden. De bedoeling is om begin november al de eerste bijeenkomst te plannen. Deze aanpak leidt er wel toe dat de kadernota opschuift. In het DB zijn daar twee scenario's voor besproken.

De heer Hofstra vult aan dat wij qua samenstelling van de werkgroep, kiezen voor twee vakinhoudelijke mensen vanuit de deelnemers, twee financiële mensen van concern control, twee mensen vanuit de FUMO, een DB-lid en een AB-lid. Door deze werkwijze komen we knel te zitten met de kadernota 2026-2030 en de begroting voor 2026.

De heer Hofstra licht de twee scenario's toe: De einddatum voor beide scenario's, dat wil zeggen de datum van vaststelling van de begroting 2026, is tijdens de AB-vergadering van 16 oktober 2025.

Bij scenario 1 gaan we uit van de reguliere vergaderingen en zal de kadernota behandeld worden in de AB-vergadering van 10 april 2025. Het nadeel hiervan is dat de periode voor zienswijzen daarmee in het zomerreces valt.

Bij scenario 2 wordt er gekozen voor een extra AB-vergadering op 6 maart 2025, hierdoor kan de periode voor zienswijzen nog voor de zomer plaatsvinden. Bij dit scenario moeten er wel extra overleggen worden gepland. Voor het DB en het AB maar ook voor het vakoverleg, het VTH-managementoverleg en het controllersoverleg. Het DB wil graag voor scenario 2 gaan, indien u daar als AB ook akkoord mee bent, dan gaan we direct over tot het inplannen van de extra vergaderingen.

Het AB gaat akkoord met de keuze voor scenario 2.

De heer van Opzeeland meldt zich aan als lid voor de werkgroep.

Mevrouw Le Roy merkt op dat zij akkoord kan gaan als de auditcommissie de stukken zoals gebruikelijk ook kan beoordelen. De voorzitter benadrukt dat de auditcommissie niet vergeten zal worden.

6. Bestuursrapportage 1^e halfjaar

De voorzitter geeft eerst het woord aan mevrouw Le Roy die graag namens de auditcommissie wat wil zeggen.

Mevrouw Le Roy geeft aan dat de auditcommissie ook gekeken heeft naar de financiële effecten van deze rapportage. Zoals de inwerkuren die ook in de rapportage worden toegelicht. Verder heeft de auditcommissie zich ook gebogen over het ziekteverzuim, wij zien dat deze aan het oplopen is. En dat wordt dan opgevangen door een flexibele schil. In de kwaliteitseisen hebben wij met elkaar een bepaalde verhouding afgesproken. Dus de vraag is om daar een vinger aan de pols te blijven houden om te zorgen dat het ook financieel hanteerbaar blijft voor alle deelnemers. En verder is ook het onderwerp ondermijning aangestipt waar in het proces ook sprake is van betrokkenheid van gremia vanuit de provincie.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan de heer Schrier. Hij geeft aan dat wat hem betreft de stukken helder en duidelijk zijn. De voorzitter van de auditcommissie heeft ook al wat zaken benoemd die erin staan, zoals de inwerkuren en het ziekteverzuim. De inwerkuren hebben te maken met nieuw personeel wat opgeleid moet worden. Dit heeft ook een effect op de resultaten en de cijfers.

Ten aanzien van het ziekteverzuim kunnen we aangeven dat we daar ook bovenop zitten.

Daar proberen we ook mogelijke oplossingen voor te vinden.

Vanuit het VTH managementoverleg is gevraagd om meer toelichting te geven op de inwerkuren. Deze toelichting is ook verwerkt in de stukken.

Daarnaast hebben we van een deelnemer ook een vraag gekregen over de inwerkuren.

Die vraag hebben we buiten de governance om beantwoord. Dit is ook gestuurd aan alle deelnemers. De heer Schrier hoopt dat het AB daarmee alle informatie heeft om hier een goed besluit over te kunnen nemen.

De voorzitter geeft het stuk in bespreking en geeft daarbij mevrouw den Hartigh het woord. Mevrouw den Hartigh geeft allereerst namens de OWO gemeenten aan dat zij blij zijn dat de heer Hofstra weer in ons midden is. Mevrouw den Hartigh heeft twee vragen. De eerste vraag heeft te maken met de wijziging gemeenschappelijke regeling. Die wordt hier genoemd en is ook in een eerder document genoemd. In deze rapportage en in dat eerdere document werd gesproken over risico's. Het is voor mevrouw den Hartigh niet duidelijk wat dan die risico's zijn.

Mevrouw den Hartigh is blij te horen dat er een vinger aan de pols wordt gehouden wat het verzuim betreft, maar vindt die toch wat te mager. Met name ook omdat er in de rapportage staat dat het lastig te beïnvloeden is. Mevrouw den Hartigh zou graag willen weten of er speciale interventies plaatsvinden waarbij de bron van het probleem wordt aangepakt. In een aantal gevallen is het verzuim werkgerelateerd, daar is mevrouw den Hartigh nieuwsgierig naar.

De heer Schrier antwoordt dat hij de risico's vanuit de wijziging van de GR niet precies kan duiden, de voorzitter kan daar meer over vertellen. De heer Schrier geeft vervolgens aan dat de bron van de problemen ten aanzien van het ziekteverzuim vooral bij bedrijfsvoering zit. Daarvan hebben we gezien dat het werkdruk gerelateerd is. Maar dat soms ook processen niet goed lopen waardoor de druk voor mensen ook heel erg hoog wordt. We zijn nu bezig met een analyse voor mogelijke oplossingen voor dit probleem. Daarmee zullen wij ook binnenkort naar u toe komen om te toetsen of u het daar ook mee eens bent. Er zal wel sprake zijn van financiële gevolgen om die afdeling weer goed op orde te kunnen brengen. De heer Schrier benoemt dat de afdeling bedrijfsvoering een erg belangrijke afdeling is die als een spin in het web optreedt en heel veel zaken regelt. Er is een analyse gedaan en we gaan hopelijk binnenkort stappen ondernemen om daar verbetering in aan te brengen.

De voorzitter vult aan ten aanzien van de risico's van het vaststellen van een gewijzigde GR: We hadden per 1 juli 2024 al moeten voldoen hieraan.

Het enige risico is dat we van het ministerie een tik op de vingers krijgen dat we het nog niet vastgesteld hebben. Juridisch en financieel gezien lopen we geen risico.

De voorzitter constateert dat er verder geen opmerkingen zijn en gaat over tot het besluit. Het algemeen bestuur besluit conform advies.

Besluit

Het algemeen bestuur:

Stelt de bestuurlijke halfjaarrapportage 2024 vast.

7. Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit (WPM)

De voorzitter vraagt de heer Schrier of hij dit onderwerp wil inleiden. De heer Schrier geeft aan dat deze notitie voor zich spreekt. Qua financiën zou het voor een aantal deelnemers nadelig zijn om de kosten te dekken vanuit de collectieve uren. Daarom is er voor gekozen om de doorberekening op nacalculatie te doen. Het gaat om een relatief klein bedrag van ca. € 50.000, er zijn in totaal 243 inrichtingen in de provincie waarvoor per inrichting twee uur benodigd is. Gezien het een onderdeel van het klimaatakkoord is, hebben gemeenten hiervoor ook al financiële middelen vanuit het rijk gekregen om deze wettelijke taak uit te voeren. Wettelijk gezien moet deze taak ook belegd worden bij omgevingsdiensten. De heer Schrier sluit af met dat wij denken dat het voorstel redelijk en billijk is.

De voorzitter geeft het stuk in bespreking.

De heer van Opzeeland geeft aan dat de gemeente ervoor pleit om halverwege het jaar of gedurende het lopende jaar geen veranderingen te hebben, bijvoorbeeld in de begroting. En voor dit stuk hebben we met elkaar daarover gesproken en hebben we gedacht om het voor dit jaar op te nemen uit de lopende begroting. Voor de aankomende jaren heeft het de voorkeur om het van te voren op te nemen in de begroting, zodat we niet gedurende het jaar of achteraf verrast worden als gemeente.

De heer de Haan vraagt of de uitzetting niet gewoon kan uit de reguliere begroting door het bijvoorbeeld op te nemen in de U&H strategie waarbij er een risicoprofiel aan gekoppeld wordt. Om vervolgens te kunnen kijken naar hoeveel inzet er waarvoor nodig is in plaats van het op voorhand al te zeggen. Het betekent een nieuwe taak, dus ook een uitzetting en extra inspanningen, daar zit een beetje de zoektocht bij ons. De vraag is of we ook kunnen kijken of we het toch binnen de bestaande capaciteit en prioritering een plekje kunnen geven.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Tromp. De heer Tromp benoemt dat de vraag van de heer de Haan ook exact de vraag is vanuit Heerenveen.

Mevrouw Le Roy steunt het feit dat het niet uit de collectieve taken wordt gefinancierd, want dan kun je er ook veel beter zicht houden op het verloop van de financiën. Maar wij zouden ook onze voorkeur uit willen spreken om het budgettair neutraal te kunnen opvangen.

De heer Schrier geeft aan dat je het uit de bestaande begroting kan doen. Maar dan gaat het vanuit het lokale programma en dan zal de FUMO in gesprek moeten met de deelnemers: gezien deze taak niet op nacalculatie mag, wat doe je dan niet in je gemeente en welke risico's loop je dan ook in je gemeente? En dat is een afweging waarvan wij denken, doe dat niet, want al die dingen die in het lokale programma staan er niet voor niets in. Die zijn belangrijk om te doen voor een schone en veilige leefomgeving. En daarom denken wij ook dat het gaat om een relatief klein bedrag die toch het beste op nacalculatie kan. Hiermee is het minder moeilijk omdat je dan minder gesprekken hoeft te voeren en niet alle lokale programma's weer door moet nemen. Het lijkt ons simpeler en eenvoudiger om de verrekening op nacalculatie te doen.

Het is ook al langer bekend bij gemeenten dat deze taak eraan zit te komen. En het geld gaat vanuit het ministerie via het gemeentefonds richting de gemeenten. De taak moet door de FUMO worden uitgevoerd.

Je zou het ook via een begrotingswijziging kunnen doen, maar dat is ook heel complex en moeilijk. En daar ben je ook meer tijd aan kwijt op een gegeven moment dan dit bedrag wat hiervoor staat om dit met elkaar op te lossen. En als we het niet doen, dan voldoen we niet aan de wet en dat zouden we ook niet moeten willen.

Dus we proberen dit op een elegante manier met elkaar te doen en zoals gezegd kunnen we het in het lokale programma gaan zoeken, maar dat heeft ook gevolgen en financiële consequenties. En daarmee doe je ook dingen weer niet, wat ook weer risico's met zich meebrengt. Dus vanuit die gedachte doen wij dit voorstel aan u.

Mevrouw Le Roy geeft aan dat er bij Smallingerland in de gemeenteraad vragen zijn gesteld. Het gaat om een onderzoek van de NOS die opgevolgd is door omroep Friesland en door het Binnenlands Bestuur met daarin de twijfel of de milieucontroles wel goed worden uitgevoerd. Daarom willen we liever niet aan de takenpakketten van onze gemeente komen. Dus de heer Schrier heeft mij overtuigd dat we het met nacalculatie inzichtelijk moeten maken wat dit betekent voor de gemeenten. En het dan op een goede manier nog eens met elkaar doornemen, zodat we de gevolgen van dit programma naderhand met elkaar uit kunnen discussiëren.

De heer de Haan kan het verhaal van de heer Schrier ook volgen. En benoemd ook het spoor vanuit de oproep van de VFG. We kunnen wel allemaal nieuwe taken krijgen, maar dan komen we collectief uiteindelijk wel eens in de knel. En ook in ons eigen huis is er sprake van: kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. Dus zuinig en kritisch kijken of we ook anders kunnen prioriteren om ook taakstellend binnen budgetten te blijven. Dat is een zoektocht die bij ons allemaal wel speelt. Met het proces rondom de oproep vanuit de VFG in het achterhoofd kan de heer de Haan de gedachte van de heer Schrier volgen.

De heer Agricola is het eens met het voorstel zoals de heer Schrier dat naar voren bracht.

De heer van Opzeeland geeft aan dat hij getriggerd werd door de opmerking ten aanzien van de lijn vanuit de oproep van de VFG. Ook binnen Opsterland hebben we gezegd dat we er heel veel taken bijkrijgen, maar we krijgen er geen geld bij. Dat betekent dat we niet per definitie al die taken gaan uitvoeren als we daar geen geld voor hebben.

En de prioritering is dat in het eerste jaar gecontroleerd wordt of bedrijven hun gegevens wel aangeleverd hebben. Moeten we daar dan extra geld voor uitgeven en veel moeite voor doen om dat dan te gaan organiseren? De heer van Opzeeland begrijpt dat het om een wettelijke taak gaat. Maar een wettelijke taak zonder budget, daar wordt mijn raad niet enthousiast van om daar geld voor uit te trekken. En ik begrijp dat de heer Schrier zegt, het gaat om heel klein bedrag. Dus wat dat betreft als het gaat om prioritering, dan mag deze van mij helemaal onderaan staan. In ieder geval voor de eerste paar jaar.

De heer Schrier benoemt dat de maatregel vanuit het klimaatakkoord komt. Via het gemeentefonds worden daar ook bedragen aan de gemeente voor overgemaakt. Om deze taak uit te kunnen voeren, moet het belegd worden bij de FUMO. Vandaar dat dit voorstel op deze manier voorligt.

De heer Tromp merkt op dat we vooral ook even op zoek moeten naar de verantwoording, zoals de heer Schrier die net op tafel legt. En wellicht kunnen we daar tijdens het terugkoppelen expliciet aandacht voor die argumentatie vragen. Die oproep zou de heer Tromp wel willen doen en ook overtuigd.

De voorzitter geeft aan het gevoel te hebben dat de argumenten van de heer Schrier overtuigend waren. Dan gaan we over naar het besluit. Het algemeen bestuur besluit conform advies.

Besluit

Het algemeen bestuur:

- Stelt de 'memo Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit' vast.
- Besluit om niet budgetneutraal te verrekenen, maar om de daadwerkelijke uren in 2025 en in 2026 in rekening te brengen bij de deelnemers, welke één of meer bedrijven hebben die dienen te voldoen aan de rapportageverplichting.

8. Update stand van zaken IBP & Visitatie (mondeling)

De voorzitter benoemt dat er een update is vanuit het IBP en de visitatie. Gezien de wisseling van portefeuilles in ons DB zal de heer But deze toelichting geven.

De heer But benoemt dat de portefeuillewissel betekent dat hij ook nog op vlieghoogte moest komen. We hebben een eerste bijeenkomst gehad en daarin hebben we eigenlijk elkaar nog even goed bevraagd, van waar staan we nu precies als werkgroep. Wat is onze opdracht? Die is duidelijk en helder met elkaar besproken. We hebben gekeken naar waar we nu op dit moment staan en welke volgende stappen we gaan zetten. Inhoudelijk is er eigenlijk op dit moment niet echt een terugkoppeling. Maar het is wel duidelijk dat we met zijn allen verder gaan om de eerste pijler, robuustheid goed vorm te geven. Er komt nog een terugkoppeling van hoe we er op dit moment voorstaan ten aanzien van de robuustheid en de taken die daaruit voortkomen. De heer But gaat na of er nog mensen van de werkgroep robuustheid zijn die willen aanvullen. Dat is niet het geval en er zijn verder ook geen opmerkingen.

9. Stand van zaken proces evaluatie Governance (mondeling)

De voorzitter geeft aan dat er al meerdere interviews gehouden zijn, onder meer met de managers, de reflectiegroep en een aantal mensen bij de FUMO. De interviews met de bestuurders moeten nog gehouden worden. Ons voorstel is om daarvoor twee bestuurders uit het DB en drie uit het AB te benaderen. De keuze zal gebeuren vanuit een lootjestrekking, waardoor u op enig moment hiervoor benaderd kan worden.

Op het moment dat die interviews klaar zijn, dan gaat mevrouw van den Heuvel de analyse afmaken. Daarna wordt de analyse nog teruggelegd in twee kleine klankbordgroepen van de geïnterviewden. Zij kunnen dan aangeven of zij zich herkennen in de analyses en dan wordt er vervolgens een rapportage opgeleverd aan het DB, die we vervolgens ook met u gaan bespreken.

Gezien er geen vragen of opmerkingen zijn gaat de voorzitter over naar de rondvraag en afsluiting.

10. Rondvraag en afsluiting

Mevrouw Le Roy komt nog terug op de zorg die is uitgesproken in haar raad. Die zorg zat niet in hoe wij als gemeente reageren als er in de publiciteit over de FUMO wordt geschreven, zoals over de milieucontroles die onvoldoende worden uitgevoerd. Maar meer, wat betekent dat voor onze leefomgeving en levert dat op termijn extra problemen op. Dus extra inhaalmanoeuvres van onze FUMO. Onze raad vroeg mij om hier aandacht voor te hebben vanochtend. Mevrouw Le Roy vraagt zich af of we dat ook in de halfjaarrapportage hebben kunnen zien, omdat er gebrek is aan deskundig personeel. Mensen worden nu op dit moment ingewerkt. Halen we die achterstand in het komend half jaar of komende maanden in of is het iets exemplarisch? Mevrouw Le Roy vraagt zich ook af of het DB er samen met de directie over gesproken heeft. Over het signaal, dat ook onze FUMO niet aan de targets of aan de doelstellingen voldoet. Mevrouw Le Roy geeft aan dat zij hier verder geen oordeel over heeft maar denkt wel dat we, bij twijfel en zorgen van de raad over onze leefomgeving, het ook zo kunnen uitleggen dat dat daar aandacht voor is.

En dat er misschien ook een begin van bereidheid is om te kijken of er toch in die robuustheid en in die kwaliteit van onze FUMO er een tandje bij moet.

De voorzitter antwoordt dat we werden benaderd met vragen over het voldoen van de milieucontroles. Dit is voor ons reden geweest om heel goed op een rij te zetten over welke kwaliteitscriteria het gaat, waar voldoen we niet aan. En vervolgens nagaan wat daar de oorzaak van is. De voorzitter benoemt dat daar ook een vrij openhartig gesprek over gehouden is met de journalist van de Leeuwarder Courant, die in samenwerking met de NOS daar mee bezig was. Dat heeft ertoe geleid dat de journalist van de Leeuwarder Courant besloten heeft hier verder niets over te publiceren. We lopen er tegenaan dat de arbeidsmarkt nu zodanig is dat mensen vrij makkelijk kunnen kiezen, ook voor een andere baan. En dat gecombineerd met het feit dat we veel nieuwe instromers hebben die ingewerkt moeten worden. Dat is ook in de bestuursrapportage vermeld. Dan voldoe je op dat moment nog niet aan de kwaliteitscriteria. Daar zijn we mee bezig door een inhaalslag te maken. De voorzitter durft er op dit moment nog geen termijn aan vast te plakken wanneer we wel voldoen. De inhaalslag zijn we aan het maken en het is ook onderwerp van gesprek binnen het dagelijks bestuur. We zijn ook blij met de aandacht voor onze veilige en schone leefomgeving, dus in die zin willen we het ook zien als kans om te vertellen wat we doen en hoe we het doen.

Mevrouw Le Roy benoemt vervolgens dat er bij het tienjarig jubileum van de FUMO ook uitgebreid stilgestaan is bij de samenwerkingen in het noorden om elkaar te helpen met die arbeidsmarkt. Mevrouw Le Roy wil ook nog een groot compliment geven aan de organisatie van die dag.

De voorzitter sluit daar bij aan en geeft aan dat dit op die dag ook uitgesproken is.

De voorzitter sluit de vergadering nadat uitgebreid is stilgestaan bij het feit dat het de laatste vergadering is van de heer Agricola.